

บทความปริทัศน์ เรื่อง เครื่องมือประเมินทางจิตวิทยา ความงอกงามภายหลัง เผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจของผู้พิการ

ฐิติกาญจน์ บุญรักษา อินทาปัจ¹ และสิทธิพร คราฆานนท์²

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

² สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อีเมล ¹thitikan.b2@gmail.com

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 8 กรกฎาคม 2564

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 21 มีนาคม 2565

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 11 เมษายน 2565

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กรอบมโนทัศน์และเครื่องมือประเมินทางจิตวิทยาความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจของผู้พิการ โดยใช้วิธีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบจากฐานข้อมูลของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (<http://library.car.chula.ac.th>) ฐานข้อมูลอ้างอิงของสำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (<http://eds.a.ebscohost.com>) เอกสารฉบับเต็มในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ จากโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (<http://tdc.thailis.or.th>) และฐานข้อมูลจากโปรแกรมค้นหา (<https://scholar.google.co.th>) รวมทั้งแหล่งข้อมูลของหน่วยงานหรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดคำสำคัญในการสืบค้น งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ “ผู้พิการ” “แบบวัด” “มาตรวัด” “ความงอกงามภายหลัง” “Disability” “Person” “Posttraumatic Growth” และ “Posttraumatic Growth Inventory” เป็นต้น โดยมีเอกสารที่เกี่ยวข้องและตรงตามเกณฑ์ 187 เรื่อง มีประเด็นสำคัญคือความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจเป็นกระบวนการพยายามปรับตัวเปลี่ยนแปลงทางบวกเมื่อบุคคลประสบกับเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความสะเทือนใจหรือการบาดเจ็บอย่างรุนแรง สำหรับเครื่องมือประเมินทางจิตวิทยา ได้แก่ มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจฉบับสั้น มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจสำหรับเด็ก ฉบับปรับปรุง มาตรวัดเปลี่ยนแปลงสุขภาวะทางจิตภายหลังเหตุการณ์สะเทือนใจ มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ ฉบับปรับปรุง มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจทางร่างกาย และมาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจทางพฤติกรรม

คำสำคัญ: ความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ, มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญ
เหตุการณ์สะเทือนใจ, ผู้พิการ, กรอบมโนทัศน์

The psychological measures on Post-Traumatic Growth of the disabled: A systematic review

Thitikan Boonraksa Intapaj¹ and Sittiporn Kramanont²

¹Faculty of Education Nakhon Ratchasima Rajabhat University

²Behavioral Science Research Institute Srinakharinwirot University

Email: ¹thitikan.b2@gmail.com

Received: July 8, 2021

Revised: March 21, 2022

Accepted: April 11, 2022

Abstract

This article aims to review related papers and research. Conceptual frameworks and tools for assessing psychological well-being following traumatic events of people with disabilities by using a systematic literature review from the Chulalongkorn University Library's database. (<http://library.car.chula.ac.th>), the referential database of Chulalongkorn University's Office of Academic Resources (<http://eds.a.ebscohost.com>), the electronic full articles from Office of the Higher Education Commission's Thai Library Integrated System (<http://tdc.thailis.or.th>) and the data from the search engine (<https://scholar.google.co.th>) including the databases from related institutions and organizations. The keywords, such as "disability", "person", "posttraumatic growth" and "Posttraumatic Growth Inventory" has been applied to the search engines, there were 187 related documents and meet the criteria. The finding revealed that the posttraumatic growth after acquired disability was a process of endeavor to adapt positively when a person facing circumstances causing grievous trauma or injury. There were six assessment tools of the Post-Traumatic Growth: Posttraumatic Growth Inventory (PGI), Posttraumatic Growth Inventory-Short Form (PGI-SF), The Post-Traumatic Growth Inventory for Children-Revised (PTGI-C-R), The Psychological Well-Being, Post-Traumatic Changes Questionnaire (PWB-PTCQ), The Posttraumatic Growth Inventory-Expanded (PTGI-X), Physical Post Traumatic Growth Inventory (P-PTGI) and The Post-Traumatic Growth Inventory of Behaviors (PTGI-B).

Keywords: Posttraumatic Growth, Posttraumatic Growth Inventory, Acquired Disability, Conceptual Framework

ความเป็นมาและความสำคัญ ของปัญหา

การสูญเสียการทำหน้าที่ของอวัยวะในร่างกาย ด้วยสาเหตุจากอุบัติเหตุหรือความเจ็บป่วย ที่ส่งผลให้บุคคลเกิดเป็นความพิการภายหลัง ถือว่าเป็นวิกฤติใหญ่ของชีวิต ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของบุคคลอย่างมาก ไม่เพียงแต่การสูญเสียอวัยวะหรือสมรรถนะทางกายเท่านั้น แต่ความพิการส่งผลให้สูญเสียตัวตน สูญเสียการทำหน้าที่หรือบทบาทในสังคมด้วย (Westbrook & Viney, 1983) จากผู้ให้กลายเป็นผู้รับ จากที่เคยดำรงชีวิตด้วยตนเอง กลายเป็นผู้พึ่งพิง เกิดความรู้สึกว่าตนเองด้อยค่า ไร้ความสามารถ เห็นคุณค่าของตนเองลดน้อยลง เกิดเป็นปัญหาด้านอารมณ์และสุขภาพจิตได้ นำไปสู่ความยากลำบากในการปรับตัวต่อการดำรงชีวิตประจำวัน (Dunn, Uswatte, & Elliott, 2009) ด้วยชีวิตที่พลิกผันอย่างฉับพลัน ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตทั้งหลายที่เปลี่ยนไป จากความพิการ การก้าวผ่านวิกฤติการณ์นี้เพื่อเริ่มต้นดำเนินชีวิตใหม่กับการสูญเสียอวัยวะนั้นไม่ง่ายเลย หากแต่เป็นวิกฤติการณ์ที่ผู้พิการภายหลังทุกคนต้องเผชิญ เป็นขั้นตอนต่อเนื่องไปตั้งแต่เกิดความช็อก การปฏิเสธไม่ยอมรับ การต่อต้านอ่อนแอ การกล่าวโทษตนเองและผู้อื่น จนกระทั่งสามารถยอมรับความจริงที่เป็นอยู่ได้ในที่สุด (Booranamongkol, 2019)

บุคคลที่ ประสบกับเหตุการณ์ที่กระทบกระเทือนทางจิตใจอันเป็นเหตุการณ์สะเทือนใจ (Traumatic Event) เช่น การเจ็บป่วย

เรื้อรัง การเจ็บป่วยจากโรคที่ถึงแก่ชีวิต การสูญเสียคนรัก หรือการสูญเสียสมรรถภาพทางกายเช่นความพิการภายหลังนี้ ต้องอาศัยความพยายาม กำลังใจจากคนรอบข้างและที่สำคัญคือแรงใจภายในของตนเองอย่างมาก ในการก้าวผ่านความยากลำบากของการสูญเสีย นั้น เพื่อให้สามารถปรับตัวดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างมั่นคง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเมื่อบุคคลเผชิญกับปัญหาในชีวิตที่มีผลกระทบต่องานจิตใจ เหมือนเป็นแผลเป็นของชีวิตที่ยากจะลบเลือน จะยิ่งทำให้บุคคลมีมุมมองทางลบต่อปัญหาทางจิตใจที่เกิดขึ้นซ้ำเข้าไปอีกไม่รู้จบ เกิดเป็นตราประทับทางลบอยู่ในใจตลอดเวลา นักจิตวิทยามีความเชื่อว่าบุคคลที่เผชิญกับความยากลำบากทางจิตใจนี้จะมีสุขภาพจิตที่ด้อยกว่า บุคคลที่ไม่เคยประสบความยากลำบาก สะเทือนใจในชีวิต (Taephant, 2019) จึงมีการศึกษาผลทางลบที่เกิดจากเหตุการณ์สะเทือนใจอย่างมากมาย และในช่วง 25 ปีที่ผ่านมา นักจิตวิทยาเริ่มให้ความสนใจมุมมองที่แตกต่างคือการมุ่งสนใจถึงการเปลี่ยนแปลงทางบวกในแง่มุมมองต่าง ๆ ของผู้ที่ประสบเหตุการณ์สะเทือนใจที่สามารถก้าวข้ามความยากลำบากทางจิตใจนั้นมาได้ เกิดการเปลี่ยนผ่านจากความทุกข์ทรมานจิตใจเกิดการปรับตัวแล้วเปลี่ยนแปลงภายในตนเอง โดยเรียกภาวะนี้ว่า ความงอกงามภายหลังเหตุการณ์สะเทือนใจ (Post-Traumatic Growth) ซึ่งสอดคล้องกับความ เป็นจริงที่ว่ามนุษย์ทุกคนล้วนไม่ปราศจากพบเจอกับปัญหาทางจิตใจ หากเมื่อต้องเผชิญแล้วสิ่งเดียวที่ทำได้คือการพยายามฟันฝ่า

ปัญหาเหล่านั้นไปให้ได้เพื่อการรักษาสมดุลของชีวิต และความพยายามฟันฝ่าไปให้ได้นั้นกลายเป็นลักษณะทางบวกที่ทำให้บุคคลงอกงามขึ้นได้ (Peterson, Park, Pole, D'Andrea, & Seligman, 2008) อย่างไรก็ตามการศึกษาความงอกงามภายหลังเหตุการณ์สะเทือนใจของผู้พิการภายหลังในประเทศไทย โดยเฉพาะด้านกรอบมโนทัศน์และการประเมินความงอกงามภายหลังเหตุการณ์สะเทือนใจยังมีไม่มากนัก ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงมีความสนใจในการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่น่าเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความงอกงามภายหลังเหตุการณ์สะเทือนใจ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการวัดและประเมินความงอกงามภายหลังเหตุการณ์สะเทือนใจ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาวิจัยในเรื่องความงอกงามภายหลังเหตุการณ์สะเทือนใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องกรอบมโนทัศน์และเครื่องมือประเมินทางจิตวิทยาความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจของผู้พิการภายหลัง

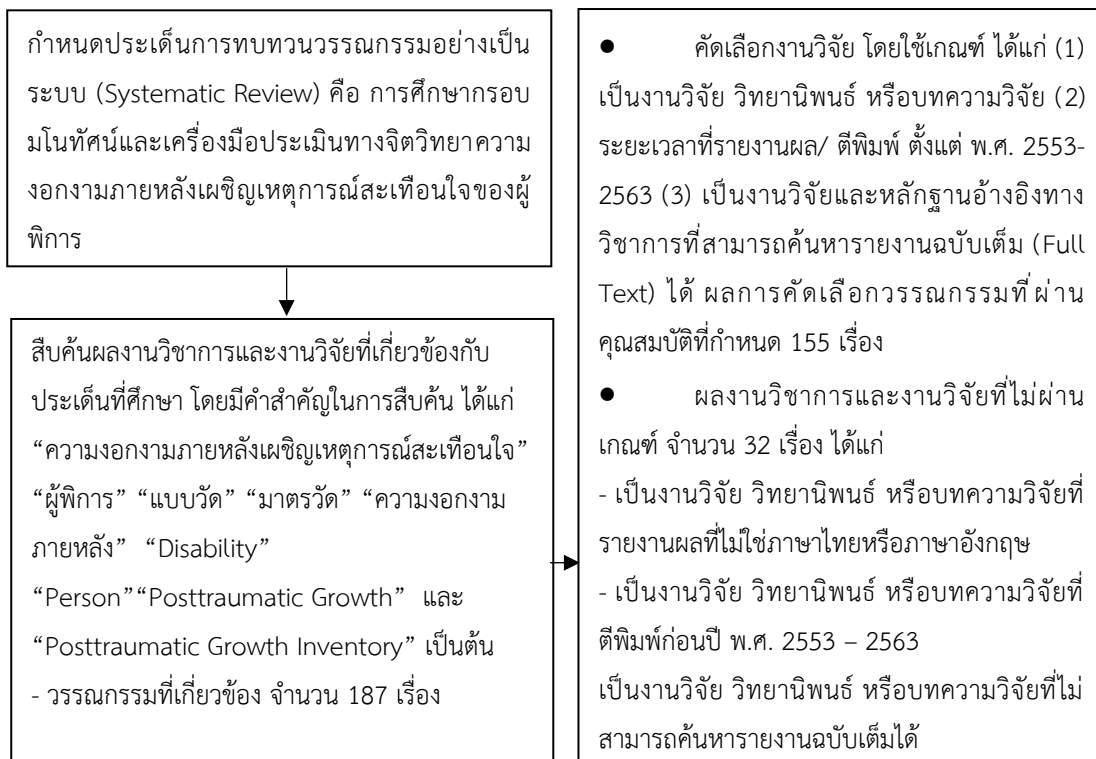
นิยามศัพท์

ผู้พิการภายหลัง (Acquired Disability) หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการทำหน้าที่ของอวัยวะในร่างกาย อันเนื่องมาจากการประสบอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยอย่างฉับพลัน

เหตุการณ์สะเทือนใจ (Traumatic Event) หมายถึง เหตุการณ์ที่กระทบกระเทือนจิตใจอย่างรุนแรง เช่น การเจ็บป่วยเรื้อรัง การเจ็บป่วยจากโรคที่ถึงแก่ชีวิต การสูญเสียคนรัก หรือการสูญเสียสมรรถภาพทางกายเช่นความพิการภายหลัง

ความงอกงามภายหลังเหตุการณ์สะเทือนใจ (Post-Traumatic Growth) หมายถึง กระบวนการการพยายามเปลี่ยนแปลงทางบวกในจิตใจของผู้พิการภายหลังต่อภาวะวิกฤติที่สำคัญในชีวิตที่ประสบเหตุการณ์สะเทือนใจที่ทำให้สูญเสียการทำหน้าที่ของอวัยวะ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic Review) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การสืบค้นงานวิจัยและหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการเพื่อการทบทวน ประกอบด้วย
 - 1.1 แหล่งข้อมูลงานวิจัยแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ มาจากวัสดุตีพิมพ์ผลงานวิจัยในประเทศไทย โดยการสืบค้นงานวิจัยและหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการ

ดังกล่าวมาจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยฐานข้อมูลที่เลือกใช้นี้มีดังนี้

- (1) สืบค้นงานวิจัยและหลักฐานทางวิชาการจาก งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และบทความทางวิชาการจากฐานข้อมูลของห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (<http://library.car.chula.ac.th>) เอกสารฉบับเต็มในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (<http://tdc.thailis.or.th>) รวมทั้งแหล่งข้อมูลของหน่วยงานหรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิทยาลัยราชสุดามหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น

(2) สืบค้นงานวิจัยและหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการ โดยการค้นคว้าด้วยตนเองจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัย

(3) สืบค้นจากบรรณานุกรมท้ายบทของงานวิจัยแต่ละเรื่องแล้วนำไปสืบค้นงานวิจัยต้นฉบับต่อไป

1.2 กำหนดคำสำคัญในการสืบค้น (Key Word) คำ ได้แก่ “ผู้พิการ” “แบบวัด” “มาตรวัด” “ความงอกงามภายหลัง” รูปแบบภาษาอังกฤษที่ใช้คำสืบค้น คือ “Disability” และ “Person” “Posttraumatic Growth” “Posttraumatic Growth Inventory” เป็นต้น

1.3 เกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัย ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกงานวิจัย ดังนี้

(1) ชนิดหรือประเภทของงาน เป็นงานวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือบทความวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะทางพฤติกรรมในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

(2) ระยะเวลาที่รายงานผล/ ตีพิมพ์ เป็นงานวิจัยและหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการจากแหล่งข้อมูลที่รายงานผล/ ตีพิมพ์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2553-2563

(3) ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล เป็นงานวิจัยและหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการที่สามารถค้นหารายงานฉบับเต็ม (Full Text) ได้

2. ผลการสืบค้นตามข้อ 1 พบเอกสารต่าง ๆ และมีคุณสมบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในข้อ 1.3 ข้างต้น จำนวน 187 เรื่อง และมีเรื่องที่ผ่านมาคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในข้อ 1.3 จำนวน 155 เรื่องรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ผลการสืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสมรรถนะทางพฤติกรรมในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

ฐานข้อมูล	คำสำคัญในการสืบค้น	จำนวนงานวิจัย ที่สืบค้นได้	จำนวนงานวิจัยที่ ตรงตามเกณฑ์
Shttp://library.car.chula.ac.th	“ผู้พิการ”, “ความบกพร่อง ภายหลัง”	0	0
	“มาตรวัด” “แบบวัด” “ความบกพร่องภายหลัง”	0	0
	“Posttraumatic Growth” “Disability” “Person”	0	0
	“Posttraumatic Growth Inventory”	5	2
	“Posttraumatic Growth Scale” “Posttraumatic Growth Assessment”		
https://eds.b.ebscohost.com/	“ผู้พิการ” “ความบกพร่อง ภายหลัง”	0	0
	“มาตรวัด” “แบบวัด” “ความบกพร่องภายหลัง”	0	0
	“Posttraumatic Growth” “Disability” “Person”	39	18
	“Posttraumatic Growth Inventory”	96	94
	“Posttraumatic Growth Scale” “Posttraumatic Growth Assessment”		

ตาราง 1 (ต่อ)

ฐานข้อมูล	คำสำคัญในการสืบค้น	จำนวน งานวิจัยที่ สืบค้นได้	จำนวนงานวิจัย ที่ตรงตามเกณฑ์
http://tdc.thailis.or.th	“ผู้พิการ” “ความบกพร่อง ภายหลัง”	0	0
	“มาตรวัด” “แบบวัด” “ความบกพร่องภายหลัง”	0	0
	“Posttraumatic Growth” “Disability” “Person”	0	0
	“Posttraumatic Growth Inventory”	1	0
	“Posttraumatic Growth Scale” “Posttraumatic Growth Assessment”		
https://scholar.google.com/	“ผู้พิการ” “ความบกพร่อง ภายหลัง”	0	0
	“มาตรวัด” “แบบวัด” “ความบกพร่องภายหลัง”	0	0
	“Posttraumatic Growth” “Disability” “Person”	15	12
	“Posttraumatic Growth Inventory”	31	29
	“Posttraumatic Growth Scale” “Posttraumatic Growth Assessment”		
รวม		187	155

ผลการวิจัย

1. นิยามและขอบเขต

เมื่อบุคคลเผชิญกับเหตุการณ์สะเทือนใจ (Traumatic Events) อันเป็นเหตุการณ์ที่สะเทือนขวัญมีอันตรายคุกคามต่อชีวิตของบุคคล หรือก่อให้เกิดการบาดเจ็บอย่างรุนแรง เช่น สูญเสียอวัยวะสำคัญในร่างกายกลายเป็นผู้พิการภายหลัง ซึ่งทำให้บุคคลนั้นได้รับผลกระทบทางจิตใจจากเหตุการณ์เกิดเป็นภาวะเครียดหลังเหตุการณ์สะเทือนใจ (Post-Traumatic Stress Disorder: PTSD) (APA, 1994) ซึ่งแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกที่เชื่อว่าโดยทั่วไปแล้วบุคคลจะมีกระบวนการทางจิตวิทยาในการปรับตัวต่อความตึงเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตได้ โดยการเปลี่ยนโครงสร้างทางความคิดใหม่ให้ดีกว่าเดิม เป็นการพยายามเปลี่ยนแปลงทางบวก ซึ่งกระบวนการนี้เรียกว่าความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ (Posttraumatic Growth) หรือ PTG เป็นการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลต่อสู้กับภาวะวิกฤติที่สำคัญในชีวิตและประสบการณ์ที่เจ็บปวด (Soongkhang & Arin, 2014; Tedeshi & Calhoun, 1995) ความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจนี้เป็นประสบการณ์ที่เกิดในปัจเจกบุคคล ผลลัพธ์ของกระบวนการที่แต่ละบุคคลพยายามเรียนรู้จากเหตุการณ์นั้นและก้าวผ่านด้วยตนเองจะมีรายละเอียดแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจจัดเป็นกระบวนการพัฒนาในตนเองเชิงจิตวิทยา (Zoellner & Maercker, 2006)

โดยคำว่าความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจนี้ ปรากฏครั้งแรกในการศึกษาของ Tedeshi and Calhoun (1995) ซึ่งก่อนหน้านี้การศึกษาส่วนใหญ่ล้วนมุ่งความสนใจไปยังผลสืบเนื่องทางลบของเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดเท่านั้น และจากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่ามีคำอื่น ๆ อีกหลายคำที่ใช้อ้างถึงความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ อาทิ คำว่า “Finding Benefits”, “Stress-Related Growth”, “Thriving”, “Positive Psychological Change”, “Adversial Growth”, “Personal Growth”, “Positive Perceptions”, “Positive Experience”, “Transformation” เป็นต้น (Kimura & Taku, 2016; Zoellner & Maercker, 2006; Hasting & Taunt, 2002; King & Patterson, 2000) ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นคำที่ใช้สื่อความหมายถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางบวกของบุคคลต่อเหตุการณ์ความทุกข์ทั้งสิ้น

2. องค์ประกอบของความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ

ยุคแรกของการศึกษาความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจถูกกล่าวถึงในการศึกษาของ Aron (1994) ที่กล่าวถึงความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจว่าประกอบด้วยมิติต่าง ๆ 3 มิติคือ มิติแรกเป็นความสามารถในการปรับตัวเชิงบวกของบุคคลที่นำไปสู่การพัฒนาตนเอง และสร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือกับเหตุการณ์ความเครียดที่อาจเกิดขึ้นอีกในอนาคต มิติที่สองคือ ความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจทำให้

บุคคลมองเห็นคุณค่าและสร้างสัมพันธภาพที่มีกับผู้อื่นได้อย่างมั่นคงและเข้มแข็งมากขึ้น และมีมิติที่สามคือความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจมักนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแนวทางการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายชีวิต และปรัชญาในการดำเนินชีวิต (Counselman-Carpenter, 2016)

ต่อมา Tedeschi and Calhoun (1996) ใช้คำว่า “ความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ หรือ PTG” และได้พัฒนาเป็นมาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ (Posttraumatic Growth Inventory: PG) โดยอธิบายถึงความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจซึ่งมีความสอดคล้องกับ Aron (1994) ว่าเป็นความเปลี่ยนแปลงทางใจของบุคคลในทิศทางที่ดีขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบจาก 3 ด้านใหญ่ ๆ ดังนี้ ด้านที่หนึ่ง การเปลี่ยนมุมมองการรับรู้ของตนเอง (Perceived Changes in Self) แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบย่อย คือ การค้นพบความเข้มแข็งในตนเอง (Personal Strength) หมายถึงมีความรู้สึกว่าคุณสามารถจัดการและก้าวข้ามปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้ เห็นว่าคุณมีความสามารถมากกว่าที่คิดไว้ และการค้นพบโอกาสใหม่ (New Possibilities) หมายถึงมีความรู้สึกว่าคุณสามารถนำตนเองสู่สิ่งใหม่ที่ดีกว่าเดิมได้ ด้านที่สอง การเปลี่ยนการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น (A Changed Sense of Relationships with Others) มีเพียง 1 องค์ประกอบคือ การมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น (Relating to Others) หมายถึงมีความรู้สึกว่าคุณพร้อมปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ไม่เก็บตัวอยู่ลำพัง

และด้านสุดท้าย การเปลี่ยนแปลงในแง่ของปรัชญาชีวิต (A Changed Philosophy of Life) แบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ คือ การชื่นชมยินดีในชีวิต (Appreciation of Life) หมายถึงมีความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตประจำวันของตนเอง ตระหนักว่าชีวิตมีความหมาย พร้อมช่วยเหลือผู้อื่น และการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิญญาณ (Spiritual Change) หมายถึงมีความรู้สึกว่าคุณผูกพันกับศาสนาและปรัชญาในการดำเนินชีวิต ซึ่งทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ได้กลายมาเป็นโมเดลหลักของความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ (The Main Model of PTG) ต่อมาในปี ค.ศ. 2004 Tedeschi and Calhoun (2004) ได้ทำการปรับปรุงโมเดล PTG อีกครั้ง ด้วยการเพิ่มเติมรายละเอียดมิติของกระบวนการการเติบโตบางประการ แต่ยังคงมี 5 องค์ประกอบดั้งเดิม โดยให้ชื่อโมเดลนี้ใหม่ว่า “Functional-Descriptive Model of PTG” ซึ่งอธิบาย PTG ในลักษณะของตัวแปรตาม ซึ่งองค์ประกอบแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น อายุ สังคมและสภาพจิตใจ (Meyerson, Grant, Carter, & Kilmer, 2011)

ในขณะเดียวกันในปี ค.ศ. 2004 ได้มีโมเดลที่อธิบายกระบวนการทางการรู้คิดในการเกิดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ โดย Janoff-Bulman (2004) ที่อธิบายโมเดล PTG เป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่หนึ่ง คือความเข้มแข็งผ่านความทุกข์ (Strength through Suffering) หมายถึงความเข้มแข็งของบุคคลจากประสบการณ์ที่บน

ทอนให้เกิดความเจ็บปวดและความทุกข์ใจจากเหตุการณ์ ที่บุคคลปรับตัวก้าวผ่านมาได้เกิดเป็นการค้นพบโอกาสใหม่ในตนเอง และตระหนักมากขึ้นถึงความเข้มแข็งในตนที่ไม่เคยรู้มาก่อน โดยเทียบเท่ากับองค์ประกอบ ด้านการค้นพบความเข้มแข็งในตนเองและการค้นพบโอกาสใหม่ในโมเดล PTG ของ Tedeschi and Calhoun (1996) องค์ประกอบที่สอง คือ ความพร้อมทางจิตใจ (Psychological Preparedness) หมายถึงความพร้อมในตนเองที่จะอยู่รอดด้วยการปรับตัวที่มีประสิทธิภาพเกิดจากการมีความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้นจากความท้าทายและการเปลี่ยนแปลง ยอมรับทุกสถานะตามความเป็นจริง หรือที่เรียกว่าการทำใจ (Mills, Wong-Anuchit, & Poogpan, 2017) และองค์ประกอบที่สามคือ การประเมินการดำรงชีวิตใหม่ (Existential Reevaluation) หมายถึงบุคคลมีการยินดีชื่นชมในชีวิตโดยรับรู้ว่าการประสบการณ์ทั้งหมดนั้นคือของขวัญในการดำเนินชีวิตและพบประโยชน์ที่พิเศษอันได้แก่การได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีความหมายทางจิตวิญญาณ เทียบเคียงกับ 3 องค์ประกอบในโมเดล PTG ของ Tedeschi and Calhoun (1996) ได้แก่ ด้านการชื่นชมยินดีในชีวิต ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น และด้านการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิญญาณ

3. เครื่องมือประเมินความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ ดังนี้

3.1 มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ (Posttraumatic Growth Inventory: PGI) พัฒนาโดย Tedeschi and

Calhoun (1996) เพื่อใช้ประเมินความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจซึ่งเป็นการวัดสภาวะการเปลี่ยนแปลงในทางบวกของจิตใจแม้จะตกอยู่ภายใต้เหตุการณ์วิกฤติ ประกอบด้วยประเด็นของการเปลี่ยนแปลง 5 มิติ ได้แก่ (1) การมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น (Relating to Others: RO) (2) การค้นพบโอกาสใหม่ (New Possibilities: NP) (3) การค้นพบความเข้มแข็งในตนเอง (Personal Strength: PS) (4) การเปลี่ยนแปลงทางจิตวิญญาณ (Spiritual Change: SC) และ (5) การชื่นชมยินดีในชีวิต (Appreciation of Life: AL) จำนวน 21 ข้อ เป็นมาตราประมาณค่า 6 ระดับ (0= ฉันไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจากเหตุการณ์สะเทือนใจเลย, 5= ฉันมีการเปลี่ยนแปลงเป็นผลมาจากเหตุการณ์สะเทือนใจมากที่สุด) โดยใช้วัดนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาจิตวิทยาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งของประเทศอเมริกาตอนใต้ จำนวน 604 คน (เพศชาย 199 คน และเพศหญิง 405 คน) อายุระหว่าง 17-25 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่รายงานว่าเคยมีเหตุการณ์วิกฤติเกิดขึ้นในชีวิตช่วง 5 ปีที่ผ่านมา โดยรายงานค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคระหว่าง 0.67-0.89 และค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคทั้งฉบับ 0.90

3.2 มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจฉบับสั้น (Posttraumatic Growth Inventory-Short Form: PGI-SF) พัฒนาโดยเป็น Cann, Calhoun, Tedeschi, and

Solomon, (2010) จำนวน 10 ข้อ เพื่อวิเคราะห์เชิงองค์ประกอบและความตรงตามสภาพ 5 องค์ประกอบเช่นเดียวกับ PTGI (Tedeschi & Calhoun, 1996) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือผู้ใหญ่ อายุระหว่าง 19-70 ปี จำนวน 1,351 คน (เพศชาย 337 คน และเพศหญิง 972 คน) ที่มีคะแนนสูงจากการทำมาตรวัด PTGI และค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.89 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่าได้มีการนำมามาตรวัด PTGI และ PTGI-SF นี้ไปใช้ในแวดวงวิชาการกันอย่างแพร่หลายและต่อเนื่องจวบจนปัจจุบัน ด้วยการนำไปประเมินความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่าง ๆ อาทิ นักศึกษาที่มีปัญหาด้านการปรับตัว ผู้ป่วยมะเร็ง ผู้ป่วยโรคไขข้อกระดูก ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ป่วยโรคไตหลังเสื่อม เด็กและวัยรุ่นที่หายจากโรคมะเร็ง มารดาหลังคลอดบุตร ผู้ปกครองที่มีบุตรเป็นผู้พิการหรือบกพร่องทางสติปัญญา มารดาที่มีรายได้น้อย ทหารที่ยังประจำการในสงคราม ทหารผ่านศึก ทหารยาม นักสังคมสงเคราะห์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ความขัดแย้ง และ ผู้ที่เคยมีประวัติถูกล่วงละเมิดทางเพศในวัยเด็ก เป็นต้น

นอกจากนี้ มีการแปลเป็นภาษาต่าง ๆ อีกหลายภาษา เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักอีกด้วย เช่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาสเปน ภาษาบราซิล ภาษาอิตาลี ภาษาอังกฤษ ภาษาจอร์เจีย ภาษาโปรตุเกส ภาษาโปลิช ภาษาอาราบิก ภาษาอิหร่าน ภาษาเปอร์เซีย ภาษาฮิบรู (ภาษา

ปาकिสถาน-อินเดีย) ภาษาจีน และ ภาษามลายู เป็นต้น อีกทั้งพัฒนาเป็นฉบับภาษาต่าง ๆ สำหรับใช้ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในประเทศนั้น โดยเฉพาะอีกด้วย ตัวอย่างเช่น

3.2.1 มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจฉบับภาษาเกาหลี (The Korean Version of the Posttraumatic Growth Inventory: K-PTGI) 4 องค์ประกอบ จำนวน 16 ข้อ พัฒนาโดย Lee, Seng-Yu, and Kim (2019) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ดูแลผู้ป่วยมะเร็งในประเทศเกาหลี

3.2.2 มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจฉบับภาษาตุรกี (The Turkish Version of the PTGI) พัฒนาเพื่อใช้กับประชาชนทั่วไปในประเทศตุรกี โดย Kağan, Güleç, Boysan, and Çavuş (2012) 3 องค์ประกอบ (การเปลี่ยนแปลงในการรับรู้ตนเอง การเปลี่ยนแปลงในปรัชญาของชีวิต และการเปลี่ยนแปลงในสัมพันธภาพ) จำนวน 21 ข้อ กลุ่มตัวอย่างคือ อาสาสมัครจากโรงเรียนมัธยมจำนวน 235 คน อายุเฉลี่ย 20.19 ปี ค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.92

3.2.3 มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจฉบับภาษาจีน (The Chinese Version of the Posttraumatic Growth Inventory: PTGI-C) พัฒนาโดย Ho et al. (2013) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ จำนวน 15 ข้อ พัฒนาขึ้นมาสำหรับใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยที่หายจากมะเร็งในประเทศฮ่องกง จำนวน 217 คนและ

ได้หวั่น 223 คน การทดสอบความกลมกลืนของโมเดล 4 องค์ประกอบ $\chi^2(180) = 372.36$

3.2.4 มาตรฐานวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจฉบับภาษาจีนสำหรับเด็ก (The Chinese Version of the Revised Posttraumatic Growth Inventory for Children: PTGI-CR) พัฒนาโดย Lau et al. (2013) จำนวน 10 ข้อ กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กและวัยรุ่น ในมณฑลเฉิงตู ประเทศจีน หลังจากเกิดแผ่นดินไหวเสฉวน ปี ค.ศ.2008 จำนวน 3,256 คน ค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.86

3.2.5 มาตรฐานวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจฉบับภาษาจอร์เจียน (The Georgian Version of Posttraumatic Growth Inventory: PTGI-Geo) พัฒนาโดย Khechuashvili (2016) 4 องค์ประกอบ (การเปลี่ยนแปลงทางจิตวิญญาณ การมีจุดแข็งในตนเอง การสัมพันธ์กับผู้อื่น และการเป็นไปได้ใหม่ ๆ) จำนวน 21 ข้อ กลุ่มตัวอย่างคือ ชาวพื้นเมืองจอร์เจียน จำนวน 300 คน (เพศชาย 182 คน เพศหญิง 218 คน) อายุเฉลี่ย 37.80 ปี ค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.92

3.2.6 มาตรฐานวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจฉบับภาษาบราซิลเลียน (The Brazilian Version of the Posttraumatic Growth Inventory) พัฒนาโดย Silva et al. (2018) 5 องค์ประกอบ จำนวน 21 ข้อ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษามหาวิทยาลัย จำนวน 300 คน (เพศชาย 104

คน เพศหญิง 196 คน) อายุเฉลี่ย 23.90 ปี จากมหาวิทยาลัยในรัฐริโอกรันดีโดซูล ประเทศบราซิล ที่มีประวัติเหตุการณ์สะเทือนใจ ค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.91 โดยในประเทศไทยนั้นได้มีการพัฒนามาตรวัด PTGI-SF เป็นฉบับภาษาไทยขึ้นเพียงฉบับเดียว Prapaithong (2015) ด้วยการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จากนั้นแปลย้อนกลับจากภาษาไทยกลับเป็นภาษาอังกฤษโดยผู้เชี่ยวชาญทางภาษา และผู้เชี่ยวชาญอีกท่านทำการเปรียบเทียบมาตรวัดชุดเดิมและมาตรวัดที่แปลย้อนกลับอีกครั้งหนึ่ง เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของภาษา จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นมาตรวัดให้ผู้ตอบประเมินตนเองด้วยมาตรประมาณค่า 6 ระดับ แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้ที่เคยประสบเหตุการณ์สะเทือนใจ จำนวน 100 คน มีค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.84

3.3 มาตรฐานวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจสำหรับเด็กฉบับปรับปรุง (The Post-Traumatic Growth Inventory for Children-Revised: PTGI-C-R) พัฒนาโดย Kilmer et al. (2008) เพื่อประเมินการรับรู้การเปลี่ยนแปลงทั้งในตนเองและชีวิตของเด็กที่ได้รับผลกระทบจากพายุเฮอริเคนแคทรีนา จำนวน 10 ข้อ ด้วยการประเมิน 5 องค์ประกอบของความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ เป็นมาตรประมาณค่า 4 ระดับ (0= ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย 3=มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก) มาตรวัดฉบับนี้มี 2

ฉบับคือ T1 และ T2 โดยมีค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคฉบับ T1 เท่ากับ 1.77 และ T2 เท่ากับ 0.81 (Tedeschi & Calhoun, 1996)

3.4 มาตรวัดเปลี่ยนแปลงสุขภาวะทางจิตภายหลังเหตุการณ์สะเทือนใจ (The Psychological Well-being Post-Traumatic Changes Questionnaire: PWB-PTCQ) พัฒนาโดย Joseph, Murphy, and Regal (2012) จำนวน 18 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบรายงานตนเองเพื่อประเมินการรับรู้การเปลี่ยนแปลงสุขภาวะทางจิตภายหลังเหตุการณ์สะเทือนใจ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่ม คือ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรทั่วไปจากสถานที่ทำงาน โบสถ์ และชุมชนทั่วประเทศอังกฤษ จำนวน 214 คน (เพศชาย 98 คน เพศหญิง 116 คน) อายุเฉลี่ย 33.54 ปี และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ที่สะเทือนใจจากเหตุการณ์ในชีวิต จำนวน 254 คน (เพศชาย 30 คน เพศหญิง 224 คน) อายุเฉลี่ย 31.40 ปี มีค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

3.5 มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ ฉบับปรับปรุง (The Posttraumatic Growth Inventory-Expanded: PTGI-X) พัฒนาโดย Tedeschi, Cann, Taku, Senol-Durek and Calhoun (2017) ซึ่งเป็นมาตรวัดที่มีการเพิ่มเติมข้อคำถาม จำนวน 4 ข้อ ที่เป็นข้อคำถามที่พัฒนาขึ้นด้านการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิญญาณและการคงอยู่ ซึ่งขยายจากมาตรวัด

PTGI เดิมในปีค.ศ. 1996 ทำให้มาตรวัดฉบับนี้มีจำนวน 25 ข้อ โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจาก 3 ประเทศ คือ ประเทศอเมริกา จำนวน 250 คน ประเทศตุรกี จำนวน 502 คน และประเทศญี่ปุ่น จำนวน 314 คน

3.6 มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจทางร่างกาย (Physical Post Traumatic Growth Inventory; P-PTGI) พัฒนาโดย Walsh, Groarke, Durkan, Rogers and Sullivan (2018) พัฒนาสำหรับใช้ประเมินความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจทางร่างกายของผู้ป่วยมะเร็งต่อมลูกหมาก จำนวน 693 คน อายุเฉลี่ย 66.18 ปี มาตรวัดฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ เป็นมาตรประมาณค่า 5 (-2= ลดลงมากที่สุด +2= เพิ่มขึ้นมากที่สุด ระดับ ด้วย 2 องค์ประกอบ คือ เอกสิทธิ์ทางสุขภาพ (Health Autonomy) และการตระหนักในสุขภาพ (Health Awareness) โดยคะแนนจากมาตรวัดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีสติและคุณภาพชีวิต และมีความสัมพันธ์ทางลบกับความซึมเศร้าและความวิตกกังวล มีค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

3.7 มาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจทางพฤติกรรม (The Post-Traumatic Growth Inventory of Behaviors: PTGI-B) พัฒนาโดย Mattei (2019) เพื่อใช้สำหรับมุ่งสนใจประเมินขอบเขตของพฤติกรรมที่แสดงถึงความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจจำนวน 29 ข้อ 5 องค์ประกอบ

เช่นเดียวกับมาตรวัด PTGI (Tedeschi & Calhoun, 1996) เป็นมาตรประมาณค่า 6 ระดับ (0= ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย 5=มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก) กับกลุ่มตัวอย่างผู้ใหญ่ชาวอเมริกัน จำนวน 199 คน อายุเฉลี่ย 36 ปี โดยมาตรวัดฉบับนี้มีค่าความสอดคล้องภายในแบบแอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.95

อภิปรายผล

นิยามขอบเขตที่ศึกษา องค์กรประกอบของความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ รวมทั้งเครื่องมือประเมินที่ศึกษา โดยนักวิชาการและนักจิตวิทยาพบว่าในต่างประเทศมีการศึกษาเรื่องนี้มาตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 20 โดยปรากฏครั้งแรกเมื่อราว 25 ปีก่อน ซึ่งแนวคิดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจมีโมเดลหลักที่ได้รับความนิยมและเป็นแนวคิดหลักที่ใช้ในการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือประเมินต่อมาอีกมากมายคือ โมเดลความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ 5 องค์ประกอบของ Tedeschi and Calhoun (2004) และ Tedeschi and Calhoun (1996) ซึ่งเป็นโมเดลที่ยังคงได้รับการอ้างอิงในการศึกษาต่อมาอย่างต่อเนื่องจวบจนปัจจุบัน ส่วนเครื่องมือประเมินความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจก็มีการพัฒนาสร้างขึ้นอีกหลายฉบับเพื่อปรับปรุงใหม่ทั้งฉบับยาวและฉบับสั้นให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายในการศึกษา อีกทั้งยังได้รับการแปลเป็นฉบับภาษาต่าง ๆ หลายภาษา เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักด้วย

ในขณะที่การศึกษาเรื่องความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจในประเทศไทย ยังไม่ค่อยถูกพูดถึงในวงกว้างมากนัก โดยเครื่องมือประเมินฉบับภาษาไทยฉบับแรกถูกแปลขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2558 และมีเพียงฉบับเดียวที่ใช้ในการศึกษาอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยที่มีความจำกัดเนื่องจากการศึกษาวิจัยในประเทศไทยทำในกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเพียงบางกลุ่มเท่านั้น ได้แก่ ทหารผ่านศึกนอกประจำการ สตรีภายหลังจากการรักษา มะเร็งเต้านม บุคลากรสาธารณสุขผู้ที่ปฏิบัติงานในสามจังหวัดชายแดนใต้ และผู้รอดชีวิตจากสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ เป็นต้น ซึ่งการจะศึกษาและนำมาตรวัดความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจมาใช้ในผู้พิการไทย ควรจะได้รับการศึกษาและพัฒนาเพิ่มเติมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ (Posttraumatic Growth) หรือ PTG คือการพยายามเปลี่ยนแปลงทางบวกเมื่อบุคคลต่อสู้กับภาวะวิกฤติที่สำคัญหรือเผชิญกับเหตุการณ์สะเทือนใจในชีวิต ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เกิดในปัจเจกบุคคลแต่ละบุคคลพยายามเรียนรู้จากเหตุการณ์นั้นและก้าวผ่านด้วยตนเองได้ในที่สุด ถือเป็นกระบวนการพัฒนาในตนเองเชิงจิตวิทยา

ดังนั้นการประยุกต์ใช้แนวคิดหลักและเครื่องมือประเมินความงอกงามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจ ที่มีอยู่เป็นต้นแบบสำหรับใช้ทำความเข้าใจ ประเมินความงอก

งามภายหลังเผชิญเหตุการณ์สะเทือนใจของผู้
พิการภายหลังที่เป็นผู้เผชิญกับวิกฤติใหญ่ของ
ชีวิต มีความยากลำบากในการปรับตัวต่อการ
ดำรงชีวิตประจำวันเกิดขึ้น เสี่ยงต่อการเกิด

ปัญหาด้านอารมณ์และสุขภาพจิตและให้ความ
ช่วยเหลือก่อนที่จะมีปัญหาด้านสุขภาพจิตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- American Psychiatric Association (APA) (1994). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (4th ed.). Washington DC: American Psychiatric Association.
- Aron, E., & Aron, A. (1997). Sensory-processing sensitivity and its relation to introversion and emotionality. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73(2), 345–368.
- Booranamongkol, P. (2019). When you open your eyes again found that we were handicapped...set zero. *Academic conference 1st Counseling Psychology Association* (p.18-21). Bangkok: Counseling Psychology Association.
- Cann, A., Calhoun, L. G., Tedeschi, R. G., & Solomon, D T. (2010). Posttraumatic growth and depreciation as independent experiences and predictors of well-being. *Journal of Loss and Trauma*. 15(3), 151-166.
- Counselman-Carpenter, E. (2016). The presence of posttraumatic growth (PTG) in mothers whose children are born unexpectedly with down syndrome. *Journal of Intellectual & Developmental Disability*. 42(4), 1-13.
- Dunn, D. S., Uswatte, G., & Elliott, T. R. (2009). Happiness, resilience, and positive growth following physical disability: Issues for understanding, research, and therapeutic intervention. *Oxford handbook of positive psychology*, 2, 651-664.
- Hasting, R. P., & Taunt, H. M. (2002). Positive perceptions in families of children with developmental disabilities. *American journal of mental retardation: AJMR*. 107(2), 116-127.
- Ho, S. M. Y., Law, L. S. C., Wang, G. L., Shih, S. S., Hsu, S H., & Hou, Y. C. (2013). Psychometric analysis of the Chinese version of the posttraumatic growth inventory with cancer patients in Hong Kong and Taiwan. *Psychooncology*, 22(3), 715-719.
- Janoff-Bulman, R. (2004). Posttraumatic growth: Three explanatory models. *Psychological Inquiry*. 15(1), 30-34.

- Joseph, S., Murhpy, D., & Regel, M. (2012). An affective-cognitive processing model of Post-Traumatic Growth. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, 19, 316–325.
- Kağan, M., Güleç, M., Boysan, M., & Çavuş, H. (2012). Hierarchical factor structure of the Turkish version of the posttraumatic growth inventory in a normal population. *TAF Preventive Medicine Bulletin*. 11, 617–624.
- Kilmer, R. P., Gil-Rivas, V., Tedeschi, R. G., Cann, A., Calhoun, L. G., Buchanan, T., & Taku, K. (2008). *Use of the revised posttraumatic growth inventory for children (PTGI-C-R) to assess positive changes post-Hurricane Katrina*. Manuscript under revision.
- Kimura, T., & Taku, K. (2016). A Review of Posttraumatic Growth and Help-Seeking Behavior in Cancer Survivors: Effects of Distal and Proximate Culture. *Japanese Psychological Research*, 58(1), 142-162.
- Khechuashvili, L. (2016). Investigation of psychometric properties of the Georgian version of posttraumatic growth inventory. *Journal of Loss and Trauma*, 21(6), 522-532.
- King, L. A., & Patterson, C. (2000). Reconstructing life goals after the birth of a child with down syndrome: Finding happiness and growing. *International Journal of Rehabilitation and Health*, 5(1), 17-30.
- Lau, J. T. F., Yeung, N., Yu, N. X., & Zhang, J. (2013). Psychometric properties of the Chinese version of the revised posttraumatic growth inventory for children (PTGI-C-R), 27(2), 1-11.
- Lee, D., Seng-Yu, E., & Kim, N. H. (2019). Resilience as a mediator in the relationship between posttraumatic growth among adult accident or crime victims: the moderated mediating effect of childhood trauma. *European Journal of Psychotraumatology*, 11(1), 1-8.
- Mattei, G. M. (2019). *Improving construct validity and measurement of post-traumatic growth*. (Doctoral Disseratation). Blowing Green State University, United States.
- Meyerson, D. A., Grant, K. E., Smith Carter, J., & Kilmer, R. P. (2011). Posttraumatic growth among children and adolescents: A systematic review. *Clinical Psychology Review*, 31, 949 –964.

- Mills, A. C., Wong-Anuchit, C., & Poogpan, J. (2017). The meaning of acceptance (Thum-jai) in Thai people: Letting it go...so life goes on. *International Journal of Mental Health Nursing*, 28(4), 879-887.
- Peterson, C., Park, N., Pole, N., & D'Andrea, W. (2008). Strengths of character and posttraumatic growth. *Journal of Traumatic Stress*, 21(2), 214-217.
- Prapaithong, T. (2015). *Effect of personal growth group with photo-elicitation on posttraumatic growth and psychological well-being among women with post breast cancer treatment*. (Master's Thesis). Chulalongorn University, Bangkok.
- Silva, T. L. G., Ramos, V. G., Donat, J. C., Oliveira, F. R., Gauer, G., & Kristensen, C. H. (2018). Psychometric properties of the posttraumatic growth inventory in a sample of Brazilian university students. *Trends Psychiatry Psychother*, 40(4), 292-299.
- Soongkhang, I., & Arin, N. (2014). A confirmatory factor analysis of the posttraumatic growth from unrest situations among health workers in three Southern Border provinces. *Journal of Health Science*, 23(6), 967-974.
- Taephant, N. (2019). Going through mental hardships. *Academic conference 1st Counseling Psychology Association* (p.18-21). Bangkok: Counseling Psychology Association.
- Tedeschi, R. G., & Calhoun, L. G. (1995). *Trauma and Transformation: Growing in the Aftermath of Suffering*, CA: Sage.
- Tedeschi, R. G., & Calhoun, L. G. (1996). The posttraumatic growth inventory: Measuring the positive legacy of trauma. *Journal of Traumatic Stress*, 9(3), 345-471.
- Tedeschi, R. G., & Calhoun, L. G. (2004). Posttraumatic growth: Conceptual foundations and empirical evidence. *Psychological Inquiry*, 15(1), 1-18.
- Tedeschi, R. G., Cann, A., Taku, K., Senol-Durek, E., & Calhoun, L. G. (2017). The posttraumatic growth inventory: A revision integrating existential and spiritual change. *Journal of Traumatic Stress*, 30, 11-18.

- Walsh, D.M. J., Groarke, A. N., Morison, T. G., Durkan, G., Rogers, E., & Sullivan, F. J. (2018). Measuring a new facet of post traumatic growth: Development of a scale of physical post traumatic growth in men with prostate cancer. *PLOS ONE*, 13(4), 1-17.
- Westbrook MT, & Viney LL. (1983) Age and sex differences in patients' reactions to illness. *J Health Soc Behav*, 24(4), 313– 324.
- Zoellner, T., & Maercker, A. (2006). Posttraumatic growth in clinical psychology — A critical review and introduction of a two component model. *Clinical Psychology Review*, 26(5), 626-653.